

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego
egzemplarza

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Adres Administracji: Lwów, ul. Podwala 3 (Tel. 73).

5000 Mp.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31 (Tel. 178).

Kości, których rzucić nie wolno.

Lwów, 5. października.

Zagadnienie bezrobocia pracowników państwowych nie jest nowe. Teoretyczną i praktyczną bowiem odpowiedź dały urządy już w Polsce strajki funkcjonariuszy kolejowych i pocztowych. Jednak w chwili obecnej to samo zagadnienie narzuca się ponownie — w formie zmienionej, bez porównania groźniejszej. Idzie tu o strajk powszechny.

Sytuacja jest napięta, wymaga wielkiej rozwagi i przezorności ze strony tych czynników, które na nią mogą wpłynąć. Napięta jest sytuacja w sposób dotychczas niebywały. Bo chociaż materialne uposażenie urzędników, zawsze niewystarczające, nie stało się nagle tak katastrofalne, by usprawiedliwić radykalne wystąpienia, właśnie i dopiero dzisiaj, to jednak zmienili się sami urzędnicy. Trudno przeczyć, że przez wiele lat polykana gorycz przebiera miarę. Cierpliwość, ludzka ciągłość obietnicami, oszukiwana skąpo wydziałana jałmużna, wyczerpane siły wreszcie. I ostatecznie ta w krocie tysięcy idąca rzesza nędkarzy podnosi szmer protestu.

Na wszystkie, wysuwane przez związki urzędnicze żądania pisać się będzie bez zastrzeżeń każdy, kto zna stosunki, a kim nie kieruje odium ku urzędniczej kaście. Żądania te są słuszne. Nie wykraczają w niczem poza minimum egzystencji. Nie są „zuchwałe” i nie godzą w byt Państwa. Są tak słuszne, że ich spełnienie jest konieczne.

Skąd więc konflikt? Państwo może zapewnić swym pracownikom możliwość bytu przede wszystkim dlatego, ponieważ uczynić to musi. Dlaczego w takim razie odchodzą delegacje urzędnicze z ministerjalnych pokoi z niczem prócz admonicji i ostrzeżeń? Geneza zarogowania jest chyba nie rzeczowa, ale formalna. Formę urzędniczych postulatów uznano za nie do przyjęcia. Niemożliwe były ustępstwa wobec zapowiedzi strajku generalnego i niemożliwe z punktu widzenia powagi Rządu uwzględnienie postulatów z nożem na gardle. To jedno chyba, co może usprawiedliwić dzisiejsze napięcie.

Ale nie wolno także zapominać o tym, że zapowiedź strajku, tego ostatecznego środka walki o nicobliżalnych następstwach, była aktem rozpaczy i konsekwencją stosunków, za jakie pracownicy państwowi nie ponoszą odpowiedzialności. Konsekwencją ich niedoli, zroszonej długo w milczeniu i z podłaźciem. Dlatego za zapowiedź tę nie należy uważać anatemę na ogół urzędniczy.

„Twarda” waluta w Rosji sowieckiej.

Czerwoniec jako miernik walutowy. — Dekret w sprawie wkładek oszczędnościowych. — Sceptycyzm sfer finansowych.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”)

Pogranicze pol. sow.
5 września.

(E.) Z Moskwy donoszą: W celu ostatecznego wprowadzenia w życie, tzw. „twardej” waluty (tj. „czerwońców”) ogłoszono dekret, mocą którego wszelkie wkładki oszczędnościowe do różnych kredytowych instytucji państwowych mogą być przyjmowane od ludności jedynie w

ani na ich związki, ani doszukiwać się bolszewickich wpływów w ich szeregach. Ci publicyści, którzy ryzykują takie twierdzenie, nieświadomie piszą wyrok śmierci na Państwo. Bo gdyby istnieła żywiołowa akcja ratunkowa, wszczęta przez pracowników państwowych, miała być wynikiem prądów przeciwpaństwowych byłaby tem samem prognostykiem zupełnej gangreny rdzenia państwowej organizacji. A tak na szczęście nie jest i nie tak myśleli posępi instygatorzy urzędniczej „złoty” waluty.

I zapowiedź represji trudno uznać za krok celowy. Walka szczytów organizacji państwowej z jej rdzeniem, jest nie do pomyślenia, jest ideą równie niepoważną, jak myśl o generalnym strajku. Czy bowiem ferment postrachem stłumiony zniknie i rozplynie się w uśmiechu zadowolenia?

Ci, którzy dziś przed narodem i jego przedstawicielami manifestują swe żądania, nie są ciemnym tłumem, pchanym przez agitatorów do niepoczytalnych wykroczeń. To kwiat narodu, to jego inteligencja, to obywatele o wypróbowanych zasadach. Ich ruch nie jest czemś sztucznym, płomieniem, który łatwo zdmuchnąć można. Nie finansuje tego ruchu żadna partia — jest w całości swej ponadpartyjny, — głodowy. Ogarnia sferę dotychczas próbnym organizacyjnym nieprzystępną, luzem chodzącą po ścieżkach umysłowego indywidualizmu. To, co zbija je dziś w jedną bojową falangę, musi być siłą bardzo potężną, siłą, która może się zdemobilizować, ale której nieda się złamać.

O tę właśnie demobilizację chodzi. O otwarcie wentyla w kotle drżącym od wewnętrznego napięcia. O kompromis przez definitywne usunięcie tego, co natrzy, rozgorycza i pcha do czynów rozpaczy.

Jest to jedyne wyjście z sytuacji — możliwe i konieczne. W takiej epilog nie wątpimy, przeświadczeni o poczucie odpowiedzialności państwowej i o dobrej woli obu stron. Podstawą zaś pokoju między członkami tego samego ciała może być

tychczasowe wkładki, złożone w rublach sowieckich, mają być. — poczynawszy od 1. października, przeliczone na czerwoniec, wedle kursu dziennego.

Sfery finansowe zapatrują się na racjonalność wspomnianego dekretu z wielkim sceptycyzmem.

jedynie zapewnienie pracownikom państwowym tego, co im się należy. Będzie to najlepsza gwarancja, że dzisiejsze tragiczne powikłania nie powtórzą się więcej.

Sprawy pracowników państwa.

Zapowiedź odezwy Rządu. — Przyrzeczenia stronnictw.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)

Warszawa, 5. października.

Rząd zamierza wydać odezwę do urzędników państwowych, w której wskazując na trudną sytuację Państwa, oświadcza, że sprawy urzędnicze są przedmiotem troski i zabiegów ze strony Rządu, ostrzega jednak równocześnie przed poddawaniem się akcji strajkowej.

Delegaci Centralnego Komitetu urzędników państwowych przedstawili wczoraj posłom większości sejmowej żądania urzędników i otrzymali zapewnienie, iż posłowie dołożą starań, aby w miarę możliwości przyjąć urzędnikom z pomocą. Organiano również projekt dostarczenia urzędnikom węgla, materiałów włókienniczych i kartofli.

Deklaracja lojalności Metropolity Szeptyckiego.

Przyjęcie u Prezydenta Rzeczypospolitej. — Ostatnie intrygi Petruszewyczowców. — Likwidacja incydentu.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)

Spała, 4. października.

Dnia 4. bm. przyjął Prezydent Rzeczypospolitej o godz. 10 przedpoł. Metropolita lwowski obrządku grecko-katol. ks. Andrzeja Szeptyckiego, który przybył do Spały z Poznania. W czasie audiencji złożył ks. Metropolita hołd Prezydentowi Rzeczypospolitej i zapewnił go, iż jako obywatel polski lojalnie będzie się zachowywał względem Państwa polskiego w całej swej działalności.

*

Lwów, 5. października.

(N.) Z tutejszych sfer ruskich dowiadujemy się, że ze strony niejednakich kół ukraińskich czy-

Min. Głabiński wobec groźby strajku urzędników.

(Telefoniem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5. października.

(M) Min. oświaty Głabiński zwrócił się do funkcjonariuszy oddziałów jego Ministerstwa z ostrzeżeniem przed strajkiem, zaznaczając, że ci urzędnicy lub nauczyciele, którzy mimo to chcą przystąpić do strajku wini przedemgłosie na ręce swej władzy przełożonej lub wprost do Ministertwa wysąpić nie ze służby państwowej.

Dodatek drożyzniany na październik.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)

Warszawa, 4. października.

Ministerstwo skarbu toczyło o w dniu dzisiejszym na podstawie chwały Rady Ministrów z dnia 2. października b. r. okólnik do wszystkich władz i urzędów państwowych polecający wypłacenie w dniu 15 października wszystkim pracownikom państwowym 18% dodatku drożyznianego obliczonego na podstawie płac z dnia 1. października.

Narady w Prezydium Rady Ministrów.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)

Warszawa, 4. października.

We czwartek 4 bm. toczył się w gmachu Prezydium Rady Ministrów w dalszym ciągu narady Prezydium stronnictw większości parlamentarnej wraz z Ministrami parlamentarnymi. Przedmiotem narady była sytuacja wewnętrzna i sprawy administracji państwowej. Po przyjęciu do wiadomości wyczerpujących wyjaśnień w powyższych sprawach, dyskusję ukończono

niemo na Metropolite nacisk do ostatecznych chwil, by odmówił deklaracji lojalności wobec Państwa. Do wspomnianych inspiracji próbowano ponoć użyć nawet pewnych sfer Watykanu. Do nacisku na Metropolite starano się ponadto namówić kardynała wiedeńskiego, ks. Piffa, który jednak odmówił.

Fakt deklaracji lojalności ze strony Metropolity, złożonej wbrew wspomnianym intrygom, uznać należy za likwidację incydentu, związanego z powrotem ks. Szeptyckiego do Polski.

Przyjazdu Metropolity do Lwowa spodziewać się należy w przyszłym tygodniu.

